

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐI'NA

AŐađıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.27.11.2023

Sümeyye BOZ
MuŐ Milletvekili

Ordu Büyükşehir Belediyesi (OBB) 2022 Sayıştay Denetim Raporunda toplam 13 usulsüzlük tespit edilmiştir. Yapılan incelemelerde;

- 2022 yılında satın alınan toplam 330.762,18 TL tutarındaki herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan bilgisayar programı, yazılım lisansları, fikri hak alımları ve benzeri nitelikteki hak ve yetkilerin 260 Haklar hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630 Giderler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir. 260 Haklar hesabında takip edilmeyen bu varlıkların yıl sonunda amortisman kayıtlarının yapılamaması sonucu 268 Birikmiş amortismanlar hesabının da eksik görünmesine sebebiyet verilmiŐtir.
- OBB tarafından 2022 yılı sonu itibariyle kiraya vermek suretiyle elde edilen otopark gelirinin 1.020.223,09 TL olduğu ve söz konusu otopark gelirinin %50'sinin nüfusları oranına göre ilçe belediyelerine dağıtılmadığı görülmüştür. Bu durum İdarenin faaliyet sonuçları tablosunda gelirler hesabının fazla görünmesine sebep olmaktadır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci ve 23'üncü maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.
- Belediyenin iktisadi faaliyetlerine girmeyen ve asli hizmetleri kapsamında yapılmıŐ olan harcamalarına ilişkin Katma Deđer Vergisi (KDV)'nin giderleŐtirilmesi veya aktifleŐtirilmesi gerekirken indirim konusu yapıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede; belediyenin iktisadi faaliyetleri kapsamındaki mal ve hizmet alımları dolayısıyla ödenen KDV'nin indirim konusu yapılması gerekirken, iktisadi faaliyetleri dıŐındaki alımlarla ilgili olarak 2022 yılı içerisinde 191 İndirilecek KDV hesabına 3.215.048,75 TL tutarında kayıt yapıldığı, bahsedilen KDV tutarlarının indirime konu edilmesi nedeniyle de vergi dairesine gönderilmesi gereken KDV tutarlarında eksiklik oluŐtuđu tespit edilmiştir.
- Belediye tarafından kiraya verilen işyerinin ruhsat durumu kontrol edilmiŐ, bu iŐyerlerinden ruhsata tabi olan 32 tanesinin iŐyeri açma ve çalıŐma ruhsatı olmadan faaliyetlerini sürdürdüğünü ve bu iŐyerlerinden iŐyeri açma izni harcı alınmadığı tespit edilmiştir.

- Büyükşehir Belediyesi Katı Atık Yönetimi Tesislerinin Yapımı ve İşletilmesi İşinin yüklenicisi firma hakkında Ordu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2022 yılında ÇED raporunda verilen taahhütlere aykırı faaliyette bulunulması ve su kaynağının kirletilmesi gerekçeleriyle 3 ayrı para cezası uygulandığı tespit edilmiştir.
- Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan mal alımlarında bütçeye konulan ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.
- OBB'de, Özel Kalem Müdürlüğü harcama birimi dışında 7 harcama biriminin bütçesine temsil ve tanıtım giderlerine ilişkin ödenek konulmuş ve bu harcama birimleri tarafından kodunda yer alan ödenekler kullanılmıştır.
- Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullanılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür. Belediyede görev alan kadrolu 57 işçiden 17'sinin 100 ile 200 gün arasında, 12'sinin 200 ile 300 gün arasında, 6'sının 300 ile 400 gün arasında, 3'ünün 400 günden fazla kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir.
- OBB tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında gerçekleştirilen bazı mal alımları ile yapım işlerinin doğrudan temin limitinin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.
- OBB'nin, ihale yöntemi ile gerçekleştirilen mal alımları ile belediye şirketinden yapılan hizmet alımlarına ait hakediş ödemelerinden önce Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının bulunup bulunmadığı sorgulanmadan hakediş bedellerinin ödendiği görülmüştür.
- OBB sınırları içerisinde Minibüs (M), Otobüs (J), Servis (S), Taksi (T) ve Dolmuş (D) Plakalarının, İl Trafik Komisyonu Kararları, İl, İlçe Belediyeleri Encümen Kararları ile süre belirtilmeden verildiği tespit edilmiştir.
- OBB tarafından kiraya verilmiş 359 adet taşınmazdan kirasını vadesinde ödemeyen ve takip aşamasına geçilen 131 adet kiracı bulunduğu görülmüştür. Kira gelirlerinin tahakkuku, tahsili ve takibine ilişkin OBB'nin yapmış olduğu işlemlerin ve kayıtların incelenmesi neticesinde; OBB'nin 359 adet taşınmazının kiralama konusu edildiği, 2022 yılında ve önceki yıllarda tahsil edilemeyen kira alacakları olduğu, kira borcunu geç ödemeyi veya ödememeyi alışkanlık haline getiren kiracıların kira sözleşmelerinin feshedilmediği, taşınmazdan tahliyelerinin yapılmadığı, OBB'nin hareketsizliği nedeniyle mevzuatta öngörülen işlemlerin sistematik ve usulüne uygun olarak yapılmaması sonucu kira alacaklarından bir kısmının biriktiği ve bu alacaklar için icraya başvurulduğu halde alacakların tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.
- OBB tarafından ihale edilen yapım işlerine ait all risk sigorta poliçelerine ilişkin bazı işlemlerin Sözleşmelere ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olmadığı görülmüştür.

Bu bağlamda;

- 1- Ordu Büyükşehir Belediyesi (OBB) 2022 Sayıştay raporun yer alan Kanun, Yönetmelik ve mevzuata aykırılık teşkil eden hususlara ilişkin Bakanlığınız inceleme başlatmış veya başlatacak mıdır? İnceleme başlatılmış ise hangi aşamadadır?
- 2- OBB'nin bazı alımlarının 260 Haklar hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630 Giderler hesabına kaydedilmesi, kiraya verilen otopark gelirlerinin ilçe belediyelere dağıtılmaması, KDV indirimi yapılması sebebiyle tutarlarda eksiklik oluşması, 32 işyerinin ruhsatsız ve izin harcı alınmadan faaliyet yürütmesi, Katı Atık Yönetimi

Tesislerinin Yapımı ve İşletilmesi İşinin taahhütlere uygun olmadığı için 3 ayrı para cezası verilmesi, 7 harcama biriminin bütçesine temsil ve tanıtım giderlerine ilişkin ödenek konulması, mal alımlarında bütçeye konulan ödeneğin %10'unun aşılması, işçilerin ücretli izinlerinin kullandırılmaması, SGK sorgulaması yapılmadan hakkediş bedellerinin ödenmesi, minibüs, otobüs, servis ve taksi plakalarının süresiz olarak verilmesi, OBB tarafından kiraya verilen taşınmazların tahsilatının yapılamaması gibi hesaplarda tutarsızlık yaratan ve kamuyu zarara uğratan faaliyetlere ilişkin Bakanlığınızın girişimleri nelerdir?

- 3- OBB, söz konusu usulsüzlüklere ilişkin cevaben "bundan sonraki süreçte gerekli özen ve hassasiyetin gösterileceği" ifade etmiştir. Söz konusu usulsüzlüklere ilişkin sorumlular hakkında işlem başlatılacak mıdır? Söz konusu usulsüzlüklerin yarattığı zarar nasıl giderilecektir?
- 4- OBB Katı Atık Yönetimi Tesislerinin Yapımı ve İşletilmesi İşinin yüklenicisi firma hakkında Ordu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2022 yılında ÇED raporunda verilen taahhütlere aykırı faaliyette bulunulması ve su kaynağının kirletilmesi gerekçeleriyle 3 ayrı para cezası uygulanmasının ardından Bakanlığınızın çevre felaketini engelleyecek önlemleri nelerdir?
- 5- Söz konusu Katı Atık Yönetimi Tesisi halen faaliyette midir? Faaliyette ise çevreye zarar veren ve taahhütlere aykırı faaliyette bulunması sebebiyle para cezası uygulanan tesisin kapatılmamasının gerekçesi nedir?
- 6- Bakanlığınız söz konusu 13 usulsüzlüğe ilişkin kamunun zarara uğratılmaması için alacağı tedbirler nelerdir?